

SIVILOMBUDET

AGDER FENGSEL AVD MANDAL
Postboks 694
4302 SANDNES

Vår referanse
2025/1275

Deres referanse

Vår saksbehandler
Audun Solli

Dato
28.04.2026

Sivilombudets avsluttende brev til Agder fengsel avdeling Mandal

Vi viser til brev av 17. mars 2026 der Agder fengsel, avdeling Mandal, har gitt ytterligere informasjon om fengselets oppfølging av anbefalingene gitt i rapport etter besøk fra Sivilombudets forebyggingsenhet mars 2025. Fengselet orienterte også om oppfølgingen i brev av 11. desember 2025.

Brevet gir ytterligere informasjon om oppfølgingen av anbefalingene 1, 2, 6 og 15. Nedenfor gjennomgår vi fengselets tilbakemeldinger per anbefaling. Anbefalingene er nummerert som i besøksrapporten.

Beslutning om plassering i sikkerhetscelle

- Fengselet må sikre at sikkerhetscelle bare brukes når tiltaket er strengt nødvendig, mindre inngripende tiltak har vært forsøkt eller vurdert, og inngrepet er forholdsmessig.*
- Fengselet må dokumentere en konkret begrunnelse for at alle lovens vilkår for bruk av sikkerhetscelle er oppfylt. Det bør sikres at innsatte er hørt.*

Fengselet viser til at de gir opplæring og individuell veiledning av beslutningstakere om bruk av sikkerhetscelle. Stedlig leder skal få beskjed ved plassering av innsatte på sikkerhetscelle for å sikre at praksis er i tråd med regelverket. Videre skal fengselet i større grad enn tidligere vurdere å plassere innsatte på andre celler enn sikkerhetscelle, som et mindre inngripende tiltak.

Fengselet viser også til andre tiltak for å styrke internkontrollen og heve kvaliteten på vedtakene, som ny mal og veileder for vedtak, og at inspektør og jurist kontrollerer vedtakene. Fengselet viser til at denne internkontrollen vil sette dem i stand til å avbryte innsettelse dersom kontrollen viser at vilkårene for bruk av sikkerhetscelle ikke er til stede.

Videre viser fengselet til at rutinen for sikkerhetscelle er oppdatert med et punkt om at innsatte, når det er mulig, skal ha anledning til å komme med tilsvar før beslutning fattes.

Tiltakene legger til rette for at fengselet vil kunne fange opp tilfeller som ikke er i tråd med de strenge kravene i regelverket. Tiltakene vil også kunne heve kvaliteten på vedtakene.

6. *Fengselet bør sikre at det er mulig å ivareta personlig hygiene på sikkerhetscelle, uavhengig av om den innsatte ber om det eller ikke.*

Fengselet oppgir at innsatte, i henhold til oppdatert instruks, skal få tilbud om å vaske hendene med vann eller våtservietter.

15. *Fengselet bør styrke sitt arbeid med å evaluere og forebygge bruk av sikkerhetscelle, og involvere innsatte i dette arbeidet.*

Fengselet skriver at det har begynt arbeidet med å utarbeide et skjema for ettersamtale med innsatte etter opphold på sikkerhetscelle.

Gjennom muligheten til å bli hørt ved innsettelse og i ettersamtale vil de innsatte få styrket sine muligheter til å bidra til fengselets forebyggende arbeid. Videre viser fengselet til at øvelser er satt i bedre system slik at det blir mer tid til kompetanseheving og refleksjon om konflikthåndtering og de-eskalerende kommunikasjon.

Fengselets svar viser at det er iverksatt flere tiltak som samlet vil styrke internkontrollen, bidra til at mindre inngripende tiltak blir vurdert, høre den innsatte og evaluere hendelser og slik kunne sikre en god oppfølging av anbefalingene i rapporten.

Sivilombudet avslutter med dette oppfølgingen av besøket. Et eventuelt nytt besøk kan bli gjennomført dersom Sivilombudet vurderer det som hensiktsmessig.

For sivilombudet

Helga Fastrup Ervik
avdelingssjef

Audun Solli
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner og har derfor ikke håndskrevet underskrift.